

Lehet-e parancsra szeretni?

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg azt az ígét, amelyet megírva találunk Mózes ötödik könyve 6. fejezetének a 4.-től a 9. verseiben a következőképpen: „Halld meg, Izráel: Az ÚR a mi Istenünk, egyedül az ÚR! – Szeresd azért az URat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből! Maradjanak a szívedben azok az igék, amelyeket ma parancsolok neked. – Ismételd meg azokat fiaid előtt, és beszélj azokról, akár a házában vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelés! Kösd azokat jelként a kezre, és legyenek fejdíszként a homlokodon; írd föl azokat házában ajtófélfáira és a kapuidra!” – Urunk, te látod, hogy milyen gyenge és erőtlén a mi szeretetünk. Teremts bennünk szerető szívet – igéd erejével! Ámen.

Kedves Testvéreim!

A mai igeszakaszunk az Ószövetség egyik legfontosabb igéje. Ezt az imádságot, amelyet kezdőszavai, a „Halld meg Izráel!” héber eredetije után „Sómá”-nak is neveznek, minden hívő zsidó ember naponta négyszer imádkozza el: kétszer reggel, egyszer este és egyszer lefekvés előtt. **Mi az első és legfontosabb mondat,** amelyet Izráelnek meg kell hallania, azaz a hallani szó eredeti héber jelentései szerint: fel kell ismernie, ki kell hirdetnie, és amelynek teljes mértékben engedelmessé kell lennie. **„Az ÚR, a mi Istenünk, egyedül az ÚR!”** (5Móz 6,4). Ez a mondat héberül csak négy szó: Adonáj elohénú adonáj *ehad!* Az egy számnevet jelentő *ehad* önmagában is nagyon beszédes szó, hiszen a három mássalhangzójából az első, az „e” magánhangzó miatt beírásra kerülő, önmagában nem hangzó alef számértéke is egy. Az alef tehát azt szimbolizálja, hogy Isten az egész világ ura: egyetlen Isten. A második betű, a hának megfelelő „het” számértéke nyolc. A het tehát azt szimbolizálja, hogy Isten az Úr a zsidó hitvilág mind a hét égben és a földön, azaz az elképzelhető világ mind a nyolc részén. Az utolsó betű, a dé-nek megfelelő dálet számértéke négy. A dálet tehát azt szimbolizálja, hogy Isten az Úr a világ mind a négy táján.

Miért volt ez a mondat ennyire fontos? Mert az Izráel népét körülvevő sok tucat népcsoport száz és száz istent imádkozott. Isten volt a nap, a hold, a hegyek, a fák, az állatok, a tenger. Minden elképzelhető és el nem képzelhető tárgyat és tulajdonságot valahol a környéken istenként tiszteltek. Kedves Testvéreim! **Nézzünk magunkba! Biztosak vagyunk abban, hogy nincs a mi szívünkben fontosabb dolog, mint Isten?** *„Jaj, csak az a vizsga összejöjjön! Jaj, csak találkozhatnék újra valakivel! Jaj, csak ne kelljen megint találkoznom valakivel! Jaj, de jó lenne, ha sikeres lennék! Jaj, Uram, csak saját családom lehetne már! Jaj és hát a pénz... Abból milyen jó lenne sok!”* És még mennyi kérés, mennyi kívánság! Számolhatatlan mennyiségű tárgy és tulajdonság ott van a mi szívünkben is – mind, mind Isten előtt. **Biztosak vagyunk még mindig abban, hogy nem válna hasznunkra, ha naponta négyszer mi saját magunknak is elmondanánk: „Az ÚR a mi Istenünk egyedül az ÚR!” – ÚR minden fölött, amire mi vágyunk, vagy amit mi akarunk. Ha Isten van legelöl a mi szívünkben – akkor a többi – mind-mind – megteremtődik, kialakul.**

Hogyan lesz Isten az első a mi szívünkben? *„Péter! Biztos vagy abban, hogy ha naponta négyszer elmondogatjuk ezt magunknak, az tuti hogy elég? Ez nem olyan, mint egy ráolvasás? Csináltam én már ilyet sokszor... Nekem nem jött be...” – Akkor lesz Isten az első a mi szívünkben, ha teljes szívünkben, teljes lelkünkben és teljes elménkben szeretjük Őt.* *„Na Péter, ezzel most jól megmondad! Parancsra szeretni nem lehet! Próbáltam én a Marcsit-Bélát – ide tetszés szerinti név behelyettesíthető... – idomítani ez ügyben. Nem ment.”*

Valóban nem lehet parancsra szeretni. Az egész embert magában foglaló, osztatlan, feltétel nélküli, odaadó szeretet – parancsra még kevésbé megy. **Van egy jó hírem kedves testvéreim!** Az evangélium. Ahogyan az 59. zsoltár megfogalmazza: „szeretetével jön felém Istenem” (Zsolt 59,11a). Vagy ahogyan az oltár előtt felolvasott igében hallottuk János apostoltól: „Mi azért szeretünk, mert Isten *előbb* szeretett minket.” (1Jn 4,19) **Isten az, aki beindítja azt a szeretetkört, amelyet a mi lelkünknek csak befogadnia, és visszhangoznia kell.** Az az Isten, aki *saját maga* a szeretet (1Jn 4,16b). Az az Isten, aki „úgy szeretete a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16). A szeretet a nekünk ajándékozott Szentlélek első gyümölcse (Gal 5,22).

Nem parancs tehát az, amikor Isten igéje azt mondja: „Szeresd azért az URat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből!” (5Móz 6,5). **Isten igéje teremő szó.** Az ő szeretetének a ránk sugárzásával, a testet öltött ige, Jézus Krisztus e világra küldésével, halálával és feltámadásával, a Szentlélek kiáradásával – Isten megteremti a *mi szívünkben* azt a szeretetet, amely teljes szívünkéből, teljes lelkünkéből és teljes erőnkéből fakad. Isten – Jézus és a Szentlélek által – bevon minket a Szentháromság szeretetkapcsolatába. Ott találjuk meg a *helyünket*. Most – és majd a halálon túl is. Mindörökre.

Milyen az a szeretet, amelyik Istennek a teremő igéje által mibennünk támad? Nagyon találó erre a szeretetre a teljes szívünkéből, teljes lelkünkéből, és teljes erőnkéből kifejezés. Miért? Mert mindenki csak azt a szeretetet adhatja vissza Istennek, ami belőle fakad. Hadd meséljek erről két történetet. Az első Péter apostolé. Talán emlékeztek a János szerinti evangélium befejezésére, amikor Jézus háromszor is megkérdezi Pétert, hogy „Simon, Jóna fia, szeretsz-e engem?” (Jn 21,15-17). Péter háromszor válaszolja, hogy: „Szeretlek”. Igenám, csakhogy az eredeti görögben Jézus az első két alkalommal az agapéval, azaz a feltétlen odaadás isteni szeretetének a szavával kérdezi meg Pétert, hogy szereti-e, és Péter mind a két alkalommal a fileo-val, az emberi szeretet szavával válaszolja, hogy igen szereti. Mennyire szép az, hogy a harmadik alkalommal Jézus már elfogadja ezt a töredékes szeretetet, és a fileo-val kérdezi meg Pétert arról, hogy szereti-e. Erre már rímel Péter válasza.

A második történetem Zuszja rabbi története. Zuszja rabbi egyszer így imádkozott: Uram annyira szeretlek Téged, de mégsem eléggé! Engedd, hogy szeretetemben úgy féljelek is, mintha egyik angyalod volnék, akit átjár félelmetes neved. – Isten meghallgatta. – Zuszja rabbi elkezdett minden ízében remegni, mint egy kiskutya. Az ágy alá bújt, és ott reszketett félelmében. Kínjában felüvöltött: „Uram, hadd szerethesselek ismét csak Zuszja módjára!” – És Isten meghallgatta őt másodjára is... **Kedves Testvéreim! Péter és Zuszja példája egyaránt azt mutatja, hogy elég akkora szeretet tőlünk, amekkorára a mi teljes szívünk, teljes lelkünk és teljes erőnk éppen akkor képes. Mélyedjünk el Isten szeretetében, és kérjük Tőle, hogy növekedhessünk a szeretetben!** Van hova! A szeretetben való növekedés korlátlan és határtalan. *Ez a mi reménységünk.*

Hogyan lehet növekedni a szeretetben? Hallottuk: „Maradjanak a szívedben azok az igék, amelyeket ma parancsolok neked. – Ismételd meg azokat fiaid előtt, és beszélj azokról, akár a házában vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelysz! Kösd azokat jelként a kezedre, és legyenek fejdíszként a homlokodon; ird föl azokat házában ajtófélfáira és a kapuidra!” (5Móz 6, 6-9). Izrael népe évezredek keresztül ismételte ezeket az igéket. A homlokára tette azért, hogy azon gondolkodjon. A bal karjára tette azért, hogy meg akarja tenni. A szíve fölé rejtette egy tokban, hogy engedelmeskedjen. Megérintette, akárhányszor kiment, vagy bement a házában az ajtaján. Mégis: folyton-folyvást letért a jó útról, és kiveszett a szívéből Isten szeretete. Ilyenek vagyunk mi is...

Ha mindez nem elég, mi a megoldás a szeretetben való növekedésre? Az, amit Jeremiás megfogalmazott: „Eljön az az idő – így szól az ÚR –, amikor új szövetséget kötök Izrael és Júda házával. Nem olyan szövetséget, amelyet őseikkel kötöttem, amikor kézen fogva vezettem ki őket Egyiptom földjéről; mert ezt a szövetséget megszegték, pedig én voltam az Úruk. ... Ilyen lesz az a szövetség ... törvényemet beléjük helyezem, *a szívükbe írom be.* (Jer 31,31-33) Kedves Testvéreim! Az az idő – *eljött.* Az az idő – *itt van. Ma. Az új szövetség megkötött – a Krisztus által. Mindegyikünk személy szerint is részesülhet belőle – az úrvacsorában.*

Teremtsen bennünk az úrvacsora ereje növekedést a szeretetben! *Teljesüljenek be* Jézus szavai, aki azt mondta a mai igeszakaszról, a sömárról, hogy ez a legfőbb parancsolat. És utána hozzátette, hogy a második legfontosabb parancsolat a „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” parancsa (Mk 21,28-31). Aki szereti Istent, szeretni fogja a testvérét is. *Támadjon ilyen szeretet a mi szívünkben!*

Zárásként imádkozzuk együtt József Attilával: „akármilyen jöhet – dicsőség, sok pénz, nagy betegség – akárki vethet rám követ – és bár halálos ágyam vessék – **a véghetetlen szeretet szavát kiáltom, bármi essék: Sömá Jiszróel!**” Ámen.